

Mlýn vodní, Nové Veselí

Popis:

I když renesanční mlýn s gotickým jádrem prošel řadou přestaveb, jsou na něm jasně patrné prvky odkazující k původní architektuře. Při opravách fasády v 90. letech 20. století bylo odhaleno v okolí oken východní fasády renesanční sgrafito, pod jehož vrstvou byly nalezeny dokonce pozdně gotické kresby malované hliněnou rudkou.

Podrobný popis:

Sgrafito průčelí je kombinací jednoduchých čtvercových psaníček a rostlinných spirálově stočených úponků vyrůstajících z váz. Výzdoba fasády proběhla zřejmě v roce 1563 v souvislosti s přestavbou sousední tvrze, která na mlýn bezprostředně navazuje. O přestavbu areálu se zasadila Alena Meziříčská z Lomnice, tehdejší paní velkomeziříčského zámku a majitelka veselského zboží, která tvrz nechala přestavět na sídlo zámeckého charakteru. Sgrafitová vrstva pod sebou ukrývala po dlouhá staletí původní hlazenou omítku s kresbičkami hudebních nástrojů a gotickou minuskulí psaný text. V interiéru se dochovaly místnosti s valenou a křížovou klenbou. Poslední razantní úpravy se dočkal mlýn v průběhu 2. světové války. Tehdy bylo modernizováno jeho technické zázemí a odstraněno mlýnské kolo.

V daném místě si pozornost zaslouží také zmíněná stavba tvrze, později zámečku. Poprvé se v písemných pramenech objevuje v roce 1447, kdy ji Jiří z Kravař a ze Strážnice prodal Janu st. z Lomnice. Období největší prosperity je spojováno s Alenou Meziříčskou, které odkázal veselské zboží její muž Zikmund Helt z Kementu. Po smrti jejího druhého chotě Václava Berky z Dubé a Lipé se stala držitelkou veselského, budišovského a ořechovského panství. V držení rodu Berků byl zámeček až do počátku 18. století, kdy rod vymřel po meči. Dědičkou se stala Františka provdaná Kinská, která prodala zámek žďárskému klášteru. V době působení nejslavnějšího opata Václava Vejmluvy byl zámek přestavěn v barokním stylu. Na konci 18. století, po zrušení žďárského kláštera, odkoupil objekt mlynář Matěj Růžička. Budova byla výrazně přestavěna a upravena na čtyři obytné domy.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Nové Veselí

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°31'9.918"N, 15°54'17.863"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5194217,15.9049619&z=12>

Obrázky:

